

Voorbeelden van PYSI-projecten gefinancierd tussen 2021 en 2024

Platform voor coöperatieve, anti-speculatieve en ecologische woonprojecten in Brussel, gedragen door [CoBHa SC](#)

CoBHa, de **Coopérative Bruxelloise d'Habitat**, werd in november 2023 opgericht door leden van diverse Brusselse initiatieven zoals Communa, Fair Ground Brussels, Community Land Trust Brussels, Yes We Camp, Bellevilles, DEGENTRIFY en Plateau Urbain. Het hoofdoel is op een anti-speculatieve en ecologische manier op grote schaal woningen te creëren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met aandacht voor sociaaleconomische mix, sociale cohesie, gezelligheid en gedeeld gebruik van middelen.

Met het PYSI-project (2024) experimenteert CoBHa met vastgoedoperaties, waaronder aankoop, bouw en renovatie van woningen die worden verhuurd aan coöperanten. Zij worden mede-eigenaar via aandelen en hebben een stem in het democratisch bestuur van de coöperatie (één persoon = één stem). Coöperanten betalen een lage, stabiele huur op basis van de werkelijke kosten van het gebouw en krijgen toegang tot gemeenschappelijke ruimtes en kwaliteitsvolle gedeelde diensten. Het model is geïnspireerd op Zwitserse huisvestingscoöperaties, maar wordt aangepast aan de Brusselse context.

Samenwerking voor de ontwikkeling van digitale commons, gedragen door [Coop It Easy](#)

Coop IT Easy werd in 2018 opgericht om te voldoen aan de groeiende vraag van coöperatieve supermarkten naar beheerssoftware. In 2020 werd hun software gebruikt door 25 coöperaties en in 11 coöperatieve supermarkten voor ledenbeheer. Met het PYSI-project (2021) experimenteert Coop IT Easy met **intercoöperatie en het delen** van middelen, wat de kosten voor de coöperatieve supermarkten verlaagt.

Coop it Easy kon ook rekenen op een **SEEDS-begeleiding van [CoopCity](#)**.

Oprichting van de SAHO (holistische ondersteuningsdienst), gedragen door de [vzw Casa legal](#)

De **Holistische begeleidingsdienst** (HBD) van Casa legal is ontstaan uit een dubbele vaststelling van vier advocaten gespecialiseerd in vreemdelingenrecht, familierecht en sociaal (straf)recht: (1) Steeds meer cliënten hebben naast juridische ook sociale en/of psychologische ondersteuning nodig ; (2) er is een maatschappelijke nood aan een interdisciplinaire aanpak die deze verschillende rechtsgebieden combineert.

Met het PYSI-project (2021) wil Casa legal voor 100 procedures experimenteren met een holistische aanpak, waarbij meerdere advocaten samenwerken aan diepgaande juridische ondersteuning, ondersteund door een psychosociaal begeleider. Casa legal is de eerste vzw die advocaten en psychosociaal begeleiders geïntegreerd en in loondienst samenbrengt voor een betere verdediging en begeleiding van kwetsbare personen.

Casa legal kon ook rekenen op een **SEEDS-begeleiding van CoopCity**.

Doe-het-zelfrenovatie van sociale woningen, gedragen door de [vzw Community Land Trust Brussels](#)

De Community Land Trust Brussels (CLTB), opgericht in 2010 en sinds 2011 een vzw, is een sociaal innovatieve vastgoedpromotor die werkt volgens het Community Land Trust-model. Hierbij blijft de gemeenschap eigenaar van de grond. Woningen worden verkocht tegen betaalbare prijzen, omdat kopers de grond niet mee aanschaffen. Doorverkoop is mogelijk, maar tegen een beperkte prijs, zodat de woning betaalbaar blijft voor toekomstige generaties. De CLTB paste als eerste dit model toe op het Europese vasteland en is uitgegroeid tot een referentie binnen de internationale CLT-beweging.

Met het PYSI-project (2024) experimenteert de CLTB met een nieuwe aanpak voor de Brusselse vastgoedcrisis, waar mensen met een laag inkomen moeilijk toegang vinden tot goede, betaalbare huurwoningen. In dit model worden kleinere woningen gerenoveerd: duurzamer, goedkoper en toegankelijker dan nieuwbouw, en met lagere onderhoudskosten dankzij gedeeltelijke **doe-het-zelfrenovatie**.

De CLTB kon ook rekenen op een **INNOVATE-begeleiding van CoopCity**.

Huurwoningen die betaalbaar blijven dankzij investeringen van burgers, gedragen door [Fair Ground Brussels cv](#)

Fair Ground Brussels is een jonge **sociale vastgoedcoöperatie**, opgericht door verschillende verenigingen met expertise in huisvesting, opvang van daklozen, alternatieve financiering en stadsontwikkeling. Naast betaalbare en duurzame woningen wil de coöperatie ook ruimtes creëren voor de sociale economie, met steun van investeerders die maatschappelijke impact nastreven.

Met het Fair Homes-project (PYSI 2022) richt Fair Ground Brussels zich volledig op betaalbare woningen voor mensen met een laag inkomen. In tegenstelling tot andere spelers ontwikkelt de coöperatie een product dat blijvend financieel toegankelijk is: de woningen kunnen nooit vrij op de markt worden verkocht. Dat zorgt voor een grotere sociale impact, maar ook voor een lager financieel rendement voor investeerders. Via Fair Homes wil de coöperatie daarom experimenteren met nieuwe strategieën om op grote schaal woningen te realiseren, onder meer op het vlak van financiële producten, doelgroepen, communicatie, juridische structuren en vastgoedoperaties.

Professionele re-integratie van personen met een gerechtelijk verleden, gedragen door de [vzw Unago](#).

Unago (PYSI 2023) ondersteunt bedrijven bij het vinden van gemotiveerd en goed personeel, en helpt tegelijk **mensen met een gerechtelijk verleden om zich opnieuw te integreren** in de samenleving. Deze groep krijgt, ondanks motivatie en vaardigheden, vaak weinig kansen op de arbeidsmarkt.

Voor bedrijven biedt dit traject meerdere voordelen: de kandidaten zijn vooraf zorgvuldig voorbereid en begeleid, het draagt bij aan een zinvolle sociale opdracht en het versterkt hun inclusie- en diversiteitsbeleid. Omdat Unago veel belang hecht aan het menselijke aspect en een duurzame plaatsing, krijgen kandidaten coaching vóór de start én begeleiding tijdens het hele arbeidscontract, om het succes op lange termijn te verzekeren.

Groepering van werkgevers in de culturele sector, gedragen door de [vzw Empowork Culture](#)

Empowork Culture (PYSI 2023) is een studieproject naar de haalbaarheid van een gemeenschappelijk uitzendkantoor voor Brusselse en Waalse culturele operatoren. Het doel is om in de vorm van een "**werkgeversgroep**" voltijdse contracten van onbepaalde duur te creëren, gebaseerd op deeltijdse en/of tijdelijke vacatures van de leden, om hun activiteiten te versterken en de werkomstandigheden van hun teams te verbeteren. De bijzonderheid van het Empowork Culture-project ligt ook in de capaciteit om een antwoord te bieden op verschillende problemen in verband met werkgelegenheid in de culturele sector. Het gaat onder meer om precair werk, het gebrek aan diversiteit binnen de teams van culturele operatoren en het gebrek aan gedeelde en wijdverspreide managementinformatiesystemen, waarmee organisaties hun activiteiten kunnen optimaliseren.

PERCHE: Projections Et Rencontres pour Cinéphiles en situation de Handicap ou d'Empêchement (Vertoningen en Ontmoetingen voor Filmbezoekers met een Handicap of Beperking), gedragen door [CinéCité cv](#)

PERCHE (**Projections Et Rencontres pour Cinéphiles en situation de Handicap ou d'Empêchement**) is een project van inclusieve bioscoopvoorstellingen. Ontstaan vanuit de vaststelling dat onuitgesproken normen en technologische uitdagingen bepaalde doelgroepen uitsluiten, wil PERCHE (PYSI 2023) het technisch en praktisch mogelijk maken dat verschillende soorten publiek samen een voorstelling kunnen zien en elkaar kunnen ontmoeten. Het doel is om ook tools te ontwikkelen voor bioscoopzalen (internetplatform, vademecum, opleidingen ...), in samenwerking met gespecialiseerde verenigingen.

CinéCité kon ook rekenen op een **SEEDS-begeleiding van CoopCity**.

Mutu-a, gedragen door de [vzw Collectiv-a](#)

Met het project Mutu-a (PYSI 2023) experimenteert Collectiv-a met het opzetten en versterken van een **gemeenschap van organisaties met gedeeld bestuur in de gezondheidssector**. Het doel is onderlinge bijstand te bevorderen en tegelijk knelpunten te identificeren die samengaan met gedeeld bestuur. Lidorganisaties werken samen met Collectiv-a aan gemeenschappelijke modellen om deze uitdagingen aan te pakken.

Tijdens het PYSI-project richt Collectiv-a zich op organisaties die actief zijn in de gezondheidssector, een multidisciplinair karakter hebben, tussen de 5 en 50 medewerkers tellen, minstens één jaar bestaan, werken met gedeeld bestuur en gevestigd zijn in het Brussels Gewest.

Van energie delen naar de levering van lokale, hernieuwbare burgerstroom in Brussel, gedragen door [brupower cv](#)

De burgercoöperatie brupower wil een **nieuwe dienst ontwikkelen om groene, hernieuwbare burgerstroom te leveren** in het Brussels Gewest. Deze dienst (PYSI 2023) bouwt voort op de ervaring die brupower heeft opgedaan in de deelprojecten binnen de energiegemeenschappen die momenteel in het Gewest ontstaan. Ze werd samen met Brusselaars ontworpen, zodat ze aansluit bij de gewoonten van gezinnen én voldoet aan de noodzakelijke voorwaarden voor een milieu- en sociale transitie.

brupower kon ook rekenen op een **INNOVATE-begeleiding van [CoopCity](#)**.

Pensioenfondsen voor de sociale en duurzame vastgoedsector, gedragen door de **vzw Pensions for Change**

Pensions for Change is een ambitieus project dat **via het hefboomeffect van pensioenfondsen een systemische impact wil realiseren**. De vzw wijst erop dat 5 tot 10% van de 200 miljard euro aan Belgische pensioencontracten belegd is in vastgoed, vooral in beursgenoteerde activa. Het speculatieve karakter daarvan drijft de vastgoedprijzen op, ook in regio's zoals het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ondertussen wordt het voor steeds meer mensen moeilijk om een betaalbare woning te vinden.

Met het PYSI-project (2023) onderzoekt Pensions for Change de oprichting van een vastgoedfonds dat alternatieven bundelt, zoals huisvestingscoöperaties, sociale huisvestingsmaatschappijen en stadsontwikkelingsfondsen, met oog voor zowel maatschappelijk als financieel rendement. Dit “fondsenfonds” moet voldoende groot zijn om pensioeninstellingen in staat te stellen te investeren in lokaal en duurzaam vastgoed, en zo bij te dragen aan veerkrachtige wijken.

Social testing & opening, gedragen door [Nubo cv](#)

Nubo is een coöperatie die in 2019 werd opgericht door zes associatieve en coöperatieve structuren in de digitale sector. Sinds 2022 biedt Nubo aan meer dan 620 coöperanten mail- en clouddiensten aan. Nubo beschermt fundamentele vrijheden en privacy, en verzet zich tegen het gebruik van persoonsgegevens door de digitale sector. Door gebruik te maken van open standaarden en opensourcesoftware, garandeert Nubo toegankelijkheid, vrijheid van meningsuiting en privacy. Dit bevordert een democratisch en collectief beheer van tools en moedigt uitwisseling en wederzijdse bijstand aan.

Om het platform toegankelijk te maken, test en herontwerpt het PYSI-project (2022) zijn diensten door de community te betrekken. Tegelijkertijd stimuleert het de opkomst van nieuwe spelers door de broncode van zijn diensten en installatiedocumenten te publiceren.

Nubo kon ook rekenen op een **SEEDS-begeleiding** van [CoopCity](#).

Samenwerking om de Brusselaar van voeding te voorzien, gedragen door [Cabas cv](#)

Dit samenwerkingsproject wil Brussel vanuit de korte keten voorzien van gezonde producten. Daarbij wordt geëxperimenteerd met logistieke en commerciële tools die **alle** actoren in de voedselketen betrekken, van producent tot gebruiker.

Het PYSI-project (2022) draait om **samenwerking tussen economische spelers**: zij delen middelen en ontwikkelen samen een gezamenlijk aanbod. Beslissingen worden genomen in overleg, zodat het belang van elke speler evenveel weegt als het algemeen belang.

Het project heeft ook een sterke burgerdimensie. In de wijk wordt een ruimte gecreëerd die tegelijk dienstdoet als kruidenierszaak, logistieke hub en ontmoetingsplek voor buurtbewoners. Zo ontstaat een levendige plek waar burgers hun voedselvoorziening opnieuw zelf in handen nemen.

Cabas is een project dat werd **opgenomen binnen SAW-B**.

[ViceVersa vzw](#)

ViceVersa Habitat is een vzw, opgericht in december 2021, die tot doel heeft duurzame banden te creëren tussen kwetsbare ouderen en hun begeleiders. Nadat werd vastgesteld dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan **alternatieven voor rusthuizen voor mensen met cognitieve beperkingen**, en na een verkennend onderzoek naar de financiële en juridische haalbaarheid, onderzoekt ViceVersa in 2024 met een PYSI-project de mogelijkheid om gedeelde woningen te creëren voor ouderen met cognitieve beperkingen. Het gaat om woningen die het vertrouwde gevoel van 'thuis' benaderen en waar bewoners kunnen rekenen op gedeelde zorgverlening.

TalentCoop, gedragen door de [vzw SAAMO](#)

SAAMO, vroeger Samenlevingsopbouw, werd in 1983 opgericht en bestaat uit acht verenigingen zonder winst oogmerk in Vlaanderen en Brussel. SAAMO streeft naar sociale inclusie en een wereld zonder ongelijkheid, met vernieuwende projecten zoals de Sociale Verhuurkantoren, de Community Land Trusts en de Maisons Médicales.

Het TalentCoop-project (PYSI 2024), gedragen door SAAMO Brussel, wil tegemoetkomen aan twee sociale behoeften: basisrechten creëren voor mensen zonder wettig verblijf en het structurele tekort aan arbeidskrachten in Brussel aanpakken. Het doel is om aan te tonen dat het haalbaar en relevant is om de arbeidsmarkt open te stellen voor mensen zonder wettig verblijf. Het proefproject wil een wettelijk kader creëren voor de toegang tot beroepsopleidingen, werk en sociale begeleiding voor mensen zonder wettig verblijf, in eerste instantie in een niet-gereguleerde sector. **TalentCoop** is een **sociale uitzendcoöperatie** die alternatieve modellen ontwikkelt, aangepast aan de behoeften van mensen zonder wettig verblijf; daarbij strijdt ze tegen uitsluiting, armoede en discriminatie en garandeert ze toegang tot basisrechten.

SAAMO kon ook rekenen op een **INNOVATE-begeleiding** van [CoopCity](#).

[IsoFabric vzw](#)

De vzw IsoFabric, opgericht in juni 2023, wil de negatieve effecten van de textielindustrie in Brussel en België beperken. De activiteiten van IsoFabric omvatten het onderzoek naar en de ontwikkeling van oplossingen voor recycling en hergebruik van textielafval, het creëren van duurzame alternatieven in diverse domeinen, en sensibilisering over de schadelijke effecten van de textielindustrie.

In het kader van de PYSI-financiering (2024) test IsoFabric of het haalbaar is om isolatiemateriaal te maken van textielafval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en dit binnen sociaal-professionele integratieprogramma's en in samenwerking met Spullenhulp. Dit project komt tegemoet aan een dringende sociale behoefte, aangezien de textielproductie wereldwijd tussen 2000 en 2015 is verdubbeld, terwijl de levensduur van kleding met 36% is afgenomen. Verwacht wordt dat de wereldwijde consumptie van kleding tegen 2030 zal stijgen tot 102 miljoen ton per jaar. Elk jaar wordt wereldwijd 92 miljoen ton aan textielproducten weggegooid, terwijl slechts 1% wordt gerecycleerd. In de Europese Unie wordt elk jaar 5,8 miljoen ton textielafval gecreëerd; dat is 11 kg per persoon, waarvan de meerderheid wordt weggegooid en uitgevoerd naar derde landen zonder geschikte infrastructuur om het textiel te behandelen.

IsoFabric kon ook rekenen op een **INNOVATE-begeleiding** van [CoopCity](#).